

der har bevæget Mindretallet til at stille dette Forslag. Begrebet af Gaard er efter vor Lovgivning ikke aldeles bestemt; i Almindelighed forstaaer man ved en Gaard en saadan Landeieendom, som har et Tilliggende af een Ed. Hartkorn eller nær derover. Denne Bestemmelse er fulgt i en stor Deel Love, blandt hvilke jeg som en af de tydeligste skal nævne Forordningen om Selveierbønders Testationsret af 22de November 1837, i hvis § 8 der ligesom siges, at Steder med mindre Tilliggende end een Ed. Hartkorn ikke kunne ansees for en Selveiergaard. Ved Siden deraf er der imidlertid andre Lovsteder, som gaae ud fra en anden Betragtning, og blandt disse skal jeg nævne Forordningen om Krigsskat af 5te Juni 1848, i hvis § 6 det udtrykkelig forudsættes, at Landeieendomme kunne have større Tilliggende end een Ed. Hartkorn, uden dog at være en Gaard, hvorimod de vedblivende betragtes som et Huus. Der kunde anføres en Række af Lovsteder baade for den ene og for den anden Opfattelse, men jeg nævner kun disse exempelvis. De Love, hvori man gaaer ud fra den Forudsætning, at en Landeieendom ikke behøver at være en Gaard, fordi den har over een Ed. Hartkorn, maae antages at gaae ud fra, at det, der betegner en Gaard, er en vis historisk Egenkab, den nemlig, at Eiendommen efter Egnens Skik og Brug, efter den almindelige Opfattelse og i Skjøde- og Panteprotocoller fra Besidder til Besidder er betegnet som Huus eller som Gaard. Ved Siden af denne Ubestemthed eller forskjelligte Opfattelse i Bestemmelsen af Gaard eller Huus gaaer der en anden Tvivl, gennem Lovgivningen, nemlig om, hvad Fæstetvang er knyttet til, om den er knyttet til en Gaard, og om dette da er en Eiendom af en vis Størrelse eller af en vis historisk Bestaaenhed, eller om Fæstetvang kan være knyttet til nogen anden Eiendom end en Gaard, hvad enten denne bestemmes paa den ene eller paa den anden Maade. Under disse forskjellige Opfattelser i Lovgivningen og disse Tvivl om, hvorvidt der findes Landeieendomme, som ikke ere at ansee for Gaarde, men som dog ere Fæstetvang undergivne, have vi anseet det for rigtigst ikke at knytte Lovens Anvendelighed

alene til Gaarde. Disse Tvivlsspørgsmaal kunne jo gaae i forskjellig Retning; deels kan der spørges om, hvorvidt en Eiendom, der har et mindre Tilliggende end een Ed. Hartkorn, men som maatte have en vis historisk Charakter af en Gaard, uaagtet den ikke har naaet dens Størrelse, bør være Fæstetvang undergivet, og paa den anden Side om, hvorvidt en Eiendom, der ikke historisk er at ansee for en Gaard, men som har over een Ed. Hartkorn, skal være Fæstetvang undergivet. Det er navnlig det sidste Spørgsmaal, som af de offentlige Myndigheder her i Landet har været stærkt omvistet, og jeg skal til Støtte herfor tillade mig at henvisse til nogle faa offentlige Actstykker, deels Ministerialskrivelser, deels Betænkninger og deels Domme. Da der i 1833 fra en Amtmand indkom en Forespørgsel om, hvorvidt et Sted, der var paa 1 Tønde Hartkorn, 3 Epr. og 2 Fjerdingfar, men som ikke inden den lovbestaaede Tid var blevet bortfæstet, ikke burde bortfæstes, og et Paalæg herom gives Jorddrotten, skrev i Anledning heraf Rentekammeret i Skrivelse af 20de Juli 1833, at Rentekammeret stedse har anseet det som almindeligt bekendt, at Steder paa 1 Tønde Hartkorn og derover maae betragtes som Gaarde, samt at som Følge deraf, da Rentekammeret antog, at disse to Ting stode i nødvendig Forbindelse med hinanden, skulde denne Eiendom, endsskjønt den var bleven opfattet som et Huus, være Fæstetvang undergivet og bortfæstes. Et Par Aar senere, i 1835, blev der nedsat en Commission til Overtøelse af forskjellige Forhold mellem Jorddrotter og Fæstere. Blandt de Spørgsmaal, der forelagdes denne Commission, var ogsaa Spørgsmaalet om, hvad der gjorde Adskillelsen mellem Gaard og Huus, og hvad der var Kjendetegnet paa, om en Eiendom skulde være Fæstetvang undergivet eller ikke. Der udkom da paa Grundlag af Commissionens Betænkning en Forordning af 1838, som ordnede en Deel af de tvivlsomme Spørgsmaal, men det omhandlede Spørgsmaal blev derimod ikke Gjenstand for nogen Ordning. Da dette saaledes vedblev at henstaae som tvivlsomt, finde vi, at der i 1849 i en Skrivelse fra Indenrigsministeriet til en Amt-